

Sygn. akt V KZ 20/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **R. K.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 19 maja 2022 r.,
kwestii dopuszczalności zażalenia obrońcy skazanego
na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...],
o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i
doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt V Ka [...],
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G., w dniu 17 stycznia 2022 r., w sprawie o sygn. akt V Ka [...], orzekając jako Sąd odwoławczy, wydał wyrok w sprawie R. K. (k. 492).

Obrońca R. K. złożył wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia tego wyroku (k. 494). Na podstawie zarządzenia sędziego Sądu Okręgowego w G. z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt V Ka [...], obrońca skazanego został wezwany do uzupełnienia braku formalnego wniosku poprzez wskazanie, czy dotyczy on całości czy części wyroku (k. 496, 497). Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone obrońcy w dniu 1 lutego 2022 r. (k.498). W wykonaniu tego wezwania, dopiero w dniu 1 marca 2022 r. (k. 499) obrońca przedłożył pismo procesowe, w którym wskazał, że jego wniosek dotyczy całości wyroku.

Zarządzeniem upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w G. z dnia 7 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...], uznano wniosek obrońcy o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego za bezskuteczny z uwagi na uzupełnienie jego braku formalnego po upływie terminu (k. 501).

W dniu 10 marca 2022 r. (data prezentaty) obrońca R. K. wystąpił z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, argumentując, że niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od skazanego niezależnych, było bowiem spowodowane błędem obrońcy. W swoim wniosku powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, którym poparł tezę, iż niedotrzymanie terminu przez obrońcę nie może wywoływać negatywnych konsekwencji dla oskarżonego (skazanego).

Postanowieniem z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...], Sąd Okręgowy w G. nie uwzględnił wniosku obrońcy R. K. uznając, że wniosek ten dotyczy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem obrońcy a nie samemu skazanemu i, jako taki, nie zasługuje na uwzględnienie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca R. K. (data nadania zażalenia: 24 marca 2022, k. 516), zaskarżając je w całości i zarzucając:

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 126 § 1 k.p.k., poprzez przyjęcie, że wniosek o przywrócenie terminu powinien pochodzić od skazanego, podczas gdy nie tylko sam skazany, ale również jego obrońca mogą powołać się na to, że uchybienie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnej i wnieść o przywrócenie terminu w trybie ww. przepisu ustawy;
- błąd w ustaleniach faktycznych, mający istotny wpływ na treść orzeczenia, polegający na uznaniu, że obrońca nie wykazał, aby uchybienie terminu nastąpiło z przyczyn od skazanego niezależnych, albowiem wynika to ze złożonego we wniosku oświadczenia obrońcy. W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt V Ka [...].

Jednocześnie w dniu 24 marca 2022 r. (k. 509a-512) R. K. wniósł do Sądu Okręgowego w G. osobisty wniosek o przywrócenie przedmiotowego terminu. Postanowieniem z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...], po rozpoznaniu wniosku skazanego, Sąd Okręgowy w G. przywrócił R. K. termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt V Ka [...] (k. 514).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W niniejszej sprawie zażalenie obrońcy R. K. należało pozostawić bez rozpoznania. Jedną z sytuacji, gdy przyjęty do rozpoznania środek odwoławczy należy pozostawić bez rozpoznania w rozumieniu art. 430 § 1 k.p.k. jest jego bezprzedmiotowość. Sytuacja ta występuje, gdy środek odwoławczy traci relewantność prawną, albowiem zaskarżona decyzja albo została unicestwiona, albo straciła znaczenie prawne.

Obrońca ma rację, że z wnioskiem o przywrócenie terminu zawitego do dokonania czynności procesowej dla oskarżonego, jeżeli jego niedochowanie nastąpiło z winy tegoż obrońcy, nie musi występować osobiście oskarżony i taki wniosek może złożyć w jego imieniu również obrońca. Niesłuszne jest też stanowisko zawarte w zaskarżonym postanowieniu, że obrońca wnioskował o „przywrócenie **mu** [podkreślenie SN] terminu do złożenia wniosku”. Z treści wniosku obrońcy wynika, że wnosił po prostu o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Jednak te okoliczności nie powodują konieczności uwzględnienia zażalenia obrońcy. Nie ma bowiem wątpliwości, że ewentualne uwzględnienie zażalenia obrońcy mogłoby prowadzić wyłącznie do przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku skazanemu a nie jego obrońcy. Jak podnosi skarżący w zażaleniu, błąd obrońcy, będący podstawą wniosku o przywrócenie terminu w niniejszej sprawie, nie może wywoływać negatywnych konsekwencji dla oskarżonego (skazanego). W kontekście procedury z art. 126 § 1 k.p.k. uznaje się, że uchybienie obrońcy jest przyczyną niezależną od strony. Dlatego też nie ma prawnej możliwości, aby przywrócić termin obrońcy, a więc podmiotowi, który w sposób od siebie zależny nie dopełnił czynności w terminie, ale może dotyczyć

wyłącznie oskarżonego, którego ten obrońca reprezentuje (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1973 r., II KZ 220/73; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KZ 27/10; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2019 r., V KZ 7/19). Pomimo tego, że zarówno we wniosku, jak i w zażaleniu obrońca postuluje ogólnie o „przywrócenie terminu”, nie wskazując na rzecz jakiego podmiotu miałyby ono nastąpić, dopuszczalne jest wyłącznie przywrócenie terminu dla skazanego.

Dążenie obrońcy do przywrócenia terminu dla skazanego jest jednak w realiach tej sprawy bezprzedmiotowe, a zaskarżone postanowienie straciło znaczenie prawne. Przedmiotowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego został bowiem skazanemu R. K. przywrócony postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...] (k. 514), na skutek uwzględnienia wniosku skazanego z dnia 24 marca 2022 r (k. 510). Tym samym kwestia przywrócenia przedmiotowego terminu dla skazanego została już rozstrzygnięta i to w sposób zgodny z żądaniem skarżącego.

Z uwagi na powyższe należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

a.s.